

9. Англо-російський економічний словник. Сутність терміну страховий продукт. [Електронний ресурс]. Режим доступу // http://economy_en_ru.academic.ru/33226/insurance_product.

УДК 330.1+338.1

В. І. Нечипоренко

канд. екон. наук, доцент кафедри страхування,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ЕТАПИ ТА ВИЗНАЧАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ В ПРОЦЕСІ СТРАТЕГІЧНОЇ СЕСІЇ СТРАХОВИКА

Щорічно, в основному в жовтні-листопаді, у вітчизняних страхових компаніях проводиться планування діяльності на наступний період. Ці заходи передбачають розробку структури бюджетів компанії та плану основних заходів на наступний рік, що, насамперед, пов'язане з потребою визначення стратегічних фінансових цілей — планового прибутку, надходження страхових премій, рівня збитковості, витрат на ведення справи тощо. Перед організаторами цього процесу, який ще називають стратегічною сесією, постає ряд практичних питань, першим з яких є аргументоване рішення стосовно базового показника — плану по валовому збору страхових платежів, а надалі — збалансування показників бухгалтерського та управлінського обліку. Економічна теорія пропонує широкий вибір методів прогнозування обсягів продажів, що можуть бути застосовані в страхуванні [1]. Серед них об'єктивні: ринковий тест, статистичний аналіз попиту, рухомого середнього, декомпозиції, екстраполяції тренду та суб'єктивні: пропозиції керівників підрозділів аквізиції, метод Дельфі, колективне рішення керівництва (інтуїтивний).

Враховуючи кризову нестабільність економічних показників 2008—2011 рр., найбільш прийнятним для визначення мети по валовому збору страхових платежів нині вбачається метод екстраполяції тренду (прогнозне продовження емпіричних даних ряду економічної динаміки). Такий тренд Нацкомфінпослуг приводить по структурі та темпах приросту чистих страхових премій як у цілому по ринкові (для вітчизняних компаній, що здійснюють страхування «non-life» 2011/2010 рр. — «+ 34,8 %»), такі по окремих (всього 14) видах страхування (від «- 10,1 до + 165,8 %») [2, с. 11]. Тобто, з метою збереження досягнутої частки ринку, компанія може брати вка-

заний об'єктивний показник росту за мінімум, зробивши (суб'єктивним методом) поправку до нього на підставі прогнозування зміни факторів зовнішнього та внутрішнього середовища компанії.

Подальша декомпозиція цього показника може відбуватись методом квадрату цілей, запропонованого автором [3, с. 636]. При цьому, базовими об'єктивними показниками по продуктивній лінійці компанії («плановий баланс портфеля», тобто пропорційний розподіл валового збору) може бути структура чистих страхових платежів за видами страхування по ринку [2, с. 11] з відповідними «суб'єктивними» правками. Більшої уваги потребує (із-за можливих конфліктів в процесі планування), обґрунтований розподіл валового показника по доходу між регіональними підрозділами. Об'єктивні дані для розподілу на цьому етапі можуть бути отримані двома такими способами (для прикладу береться абстрактна страхова компанія, що має філію в кожній області держави): 1) пропорційно чисельності мешканців регіону; 2) пропорційно рівню ВВП регіону. Додатково можуть враховуватись статистичні дані по рівню зарплатні в регіоні, обороту роздрібною торгівлі, обсягу послуг, реалізованих населенню, депозитах фізичних осіб тощо [4, с. 4]. Надалі — «суб'єктивні» корективи з врахуванням можливостей підрозділу та ін. При цьому, планова структура портфеля регіонального підрозділу визначається рішенням його керівництва, «об'єктивними» ж рекомендаціями до цього можуть бути взяті дані по рівню промислового, сільськогосподарського виробництва, будівництва та ін. [4, с. 5—16]. Розподіл показників по каналах аквізиції за відсутності офіційних даних по ринку проводиться суб'єктивним рішенням керівництва компанії.

Надалі, після ознайомлення відповідальних з проектом планових показників по збору страхових премій, робота продовжується в двох напрямках:

1. Розробляються проекти бюджетів (бухгалтерський облік) за структурою: Плановий прибуток = валовий дохід – витрати на врегулювання – витрати на ведення справи в розрізі окремих страхових продуктів (чи їх груп) та валові, регіональних підрозділів і каналів продажів.

2. Проводиться SWOT-аналіз компанії (порядок докладно викладений автором [5, с. 98—101]). При цьому розробляються основні пріоритетні напрямки та проект стратегічного плану розвитку компанії (управлінський облік).

Надалі, в процесі опрацювання бюджетів, проводиться уточнення кількісних (в т. ч. не фінансових, включаючи показники діяльності підрозділів забезпечення) показників стратегічного плану.

Заключний етап стратегічної сесії — захист керівниками підрозділів проектів бюджетів (відповідають на питання: «Чого досягти?») і стратегічних (комплексних) планів («Як досягти планових показників?») та відповідний захист бюджету і стратегічного плану компанії перед вищим управлінським органом — наглядовою радою, зборами акціонерів тощо.

Список літератури

1. *Петров К. Н.* Объективные и субъективные методы планирования быта. ИД «Диалектика-Вильямс» http://www.marketing.spb.ru/lib-mm/sales/obj&subj_meths.htm
2. Огляд ринків фінансових послуг та підсумки діяльності небанківських фінансових установ за 2011 рік. Фінансово-економічний тижневик «Україна Бізнес Ревю», № 23—24 (1144—1145).
3. Страхування: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. — К.: Знання, 2008. — 1019 с.
4. Регионы Украины. Журнал «Вестник Института анализарисков». Изд. «ТофиКиме». — № 2. — 2012. — 24 с.
5. Стратегічний менеджмент: Підручник / За ред. С. С. Осадця. — К.: КНЕУ, 2011. — 333 с.

УДК 368:339.13

Л. В. Нечипорук,

д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри економічної теорії
НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого»

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА СТРАХОВИЙ РИНОК

Ознаки фінансової глобалізації, як якісно нової тенденції розвитку, проявилися у 1970-ті роки, коли суттєво зросли обсяги міжнародної ліквідності та незбалансованості поточних платежів, що відбулося внаслідок ліквідації золотодевізного стандарту та фіксованих валютних курсів, нафтових «шоків» і збільшення світових цін на нафту, розширення міжнародного банківського кредитування та емісії цінних паперів на світових ринках.

Особливості сучасного етапу розвитку світової фінансової системи призводять до значного підвищення рівня її нестабільності, підтвердженням чого є численні міжнародні кризи останніх років.